

**Секція 6. «УПРАВЛІНСЬКІ ТА ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ПІДПРИЄМСТВ,
СОЦІАЛЬНІ ПРОЦЕСИ НА ПІДПРИЄМСТВІ»**

Н.М. ПОБЕРЕЖНА, канд. екон. наук, доцент кафедри ЕАтаО,
НТУ «ХПІ»

А.С. КОЛЕСНІЧЕНКО, ас. кафедри ЕАтаО, НТУ «ХПІ»

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ**

В сучасних умовах розвитку національної економіки важливе значення має стан банківської системи. Саме банки є одним із головних джерел інвестування фінансових ресурсів в економіку країни. Забезпечення стабільності банківської системи – це першочергове завдання, яке необхідно вирішити на шляху інтеграції України до Європейського економічного простору. З розвитком міжнародних відносин та посиленням глобалізаційних процесів у банківській сфері виникає все більше проблем, які необхідно вирішити, щоб забезпечити її стабільність та нормальне функціонування національної економіки.

Характеризуючи відношення розміру наданих банками кредитів до ВВП України, що наведено у табл. 1, слід відзначити, що банківський кредит фактично став найсуттєвішим джерелом фінансування економіки країни, досягши 79,4% по відношенню до ВВП у 2009 році.

В 2011 році Банківська система України за підсумками діяльності отримала збитки на загальну суму 7,708 млрд. грн. (965 млн. дол.) порівняно зі збитками в розмірі 13,027 млрд. грн. у 2010 році. Доходи банків збільшилися на 4,3%, витрати - на 0,4%. Регулятивний капітал банківської системи зріс на 11%

- до 178,454 млрд. грн. Число зареєстрованих банків у 2011 році збільшилася на 4 банки.

Таблиця 1 - Співвідношення кредитів, наданих комерційними банками України та ВВП на кінець року (у цінах відповідних років, %)

Рік	Співвідношення кредитів, %	Відхилення (+; -)	
		від базового, 2005 р.	від попереднього року
2005	32,23	-	-
2006	45,12	+ 12,89	+ 12,89
2007	59,67	+ 27,44	+14,55
2008	78,25	+ 46,02	+ 18,58
2009	79,40	+ 47,17	+ 1,10
2010	68,98	+ 36,75	- 10,42

Перший квартал 2012 року банківська система України закінчила з прибутком у розмірі 1,725 млрд. грн. Доходи банків України у першому кварталі 2012 року, порівняно з відповідним періодом 2011 року, збільшилися на 2,7% і склали 35,3 млрд. грн. Витрати банків за вказаний період скоротилися на 2,9% і становили 33,5 млрд. грн. Проте, у глобальному рейтингу конкурентоздатності Всесвітнього економічного форуму 2010-2011 років, надійність банківської системи України опинилася на 138-му місці. Це є найнижчим показником серед країн, які беруть участь у рейтингу. Крім того, за легкістю взяття кредиту Україна стоїть на 130-му місці, ефективністю податкової системи - на 136-му.

Аналіз характеристик стану банківської системи 2012-2013 рр. дозволяє зробити висновок про погіршення ситуації на вітчизняному ринку банківських послуг в останні роки. З одного боку, активи банків України в січні-грудні 2013 р. зросли на 13,39%, загальні активи - на 11,10%. Проте, прибуток банківської системи України в 2013 р. склав 1,4 млрд. грн, що в 3,5 рази нижче показника прибутку за підсумками 2012 р. Станом на 1 січня 2014 ліцензію Нацбанку на здійснення банківської діяльності мали 180 банків України, один з яких мав ліцензію санаційного банку.

В сучасних умовах ринку необхідність реформування банківської системи стає важливою передумовою розвитку як внутрішнього клімату, так і зовнішньоекономічної середовища і з розумінням сприймається як вищим державним керівництвом, так і суб'єктами підприємницької діяльності. Цю позицію підтримують і вчені. Тому, актуалізується необхідність вивчення особливостей застосування грошово-кредитних операцій у різних країнах та використання позитивного досвіду у вітчизняній банківській системі.